

3

Sayı: 38

SAYFA 8'DE

SAYFA 2'DE

ntks.nevsehir.edu.tr
ntks@nevsehir.edu.tr

MUŞKARA'DAN NEVŞEHİR'E 290. YIL

Osmanlı Devleti döneminde çoğunlukla siyasi manevralar dolayısıyla bir yerleşim yerini şehirleştirme eğilimleri olmuştur. Hatta bunun için devletin bir yerleşim yerini şehirleştirmek amacıyla uyguladığı belli bir düzende işleyen politikası da mevcuttur. Osmanlı Devleti bir yerleşim yerini “mamur ve şenlendireceği” zaman orada sadece imar faaliyetlerine girişmemiş buraları işlevsel olarak da şehir kültürü içine dâhil etmeye çalışmıştır. Bunun için idarî teşkilatlanmalar (nahiye, kaza, sancak gibi) oluşturulmuş, kadı, müderris, kethüda vb. devlet memurlarının buralarda yerleşmesi sağlanmıştır. Osmanlı Devleti'nde bir taraftan mevcut şehirler vakıf eserleri ile donatılırken, diğer taraftan Uzunköprü, Gebze, Belen, Bosna, Hezargrad, Sultaniye vb. şehirler de vakıf şehirler olarak inşa edilmiştir. Nevşehir de Muşkaralı Damat İbrahim Paşa'nın “Vatan sevgisi imandandır” hadisi gereğince

doğduğu topraklara minnet borcunu ödemek isteğinin bir sonucu olarak ortaya çıkmış bir vakıf şehirdir. Damat İbrahim Paşa, Muşkara'nın 18-20 hanelik bir köy statüsünden kaza merkezi haline gelebilmesi için pek çok imar ve iskan faaliyetleri gerçekleştirmiş, sosyal ve ekonomik tedbirler almış, nihayetinde Haziran 1726'da Konya ve Niğde valilerine, kadılarına ve ayrıca Nevşehir kadısına gönderdiği bir emirname ile Muşkara adının tüm yazışmalarda yasaklanarak Nevşehir adının kullanılmasını emretmiştir. Haziran 2016 Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın Muşkara adını Nevşehir'e dönüştürmesinin 290. yılıdır. Bu bağlamda Üniversite olarak yaptığımız bu tespit neticesinde 2016 yılında “Muşkara'dan Nevşehir'e 290. Yıl” üst başlığında sosyal ve bilimsel bir dizi etkinlikler gerçekleştirmeyi, bu yılın anısına kitaplar, makaleler yayımlamayı amaçlamaktayız. Bu etkinliklerin bir parçası olarak da 2011 yılında ilki düzenlenen Uluslararası Nevşehir Tarih ve

Kültür Sempozyumu'nun ikincisi Valiliğimiz işbirliğinde gerçekleştirilecektir. Bu sempozyumda Nevşehir'in tarih, kültür, sağlık, sanat gibi tüm yönleriyle tartışılması, değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. 2011 Yılında Üniversitemizin gerçekleştirdiği I. Uluslararası Nevşehir Tarih ve Kültür Sempozyumu'nda sunulan bildiriler 8 cilt halinde yayımlanmış ve bu büyük eser Nevşehir'de önemli bir boşluğu doldurmuştur. İnanıyoruz ki II. Nevşehir Tarih ve Kültür Sempozyumu Valiliğimize ve Üniversitemize aynı onuru yaşatacak nitelikte olacaktır. Üniversitemiz sahip olduğu bilimsel potansiyeli yerel dinamiklerle paylaşma çabası ve ısrarını sürdürecektir, Nevşehir söz konusu olduğunda tüm imkanlarını seferber edecektir.

Not: II. Nevşehir Tarih ve Kültür Sempozyumu'yla ilgili bilgilere ntks.nevsehir.edu.tr adresinden ulaşılabilir.

**Nevşehir Hacı Bektaş Veli
Üniversitesi Adına Sahibi**
Prof. Dr. Filiz KILIÇ (Rektör)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Prof. Dr. Abdullah ŞENGÜL

Yayın Koordinatörü
Uzm. Mehmet AKBAŞ

Görsel Yönetmen&Editör
Öğr. Gör. Fadime ŞİMŞEK İŞLİYEN

Haber Müdürü&Editör
Uzm. Mustafa İŞLİYEN

Yazı İşleri
Uzm. Taylan VIRACA
Rıza GÜNAYDIN
Salim KÜRKÜLÜ

Haberleşme Adresi
Nevşehir Hacı Bektaş Veli
Üniversitesi Rektörlüğü
Basın ve Halkla İlişkiler Birimi
2000 Evler/Nevşehir
www.nevsehir.edu.tr
neuaktuel@nevsehir.edu.tr
t: 0384 228 10 33/34
f: 0384 215 30 58

Baskı
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Baskı Merkezi Koordinatörlüğü
Prof. Dr. Filiz Kılıç Yerleşkesi, Nevşehir
Tel: 0384 228 10 00
Dahili: 10090-10091-10092

Üniversitemizin girişimleriyle Nevşehir İl Emniyet Genel Müdürlüğü Bünyesinde ‘Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği’ faaliyete geçti

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi kurulduğu günden bu güne bilimsel araştırma ve faaliyetlerin yanı sıra sosyal sorumluluk çalışmaları ile de ülkesine ve bölgesine hizmet etmeye devam ediyor. Üniversitemizin sosyal sorumluluk anlamında öncelik verdiği konulardan biri de kadın ve aile çalışmaları. Bu alanda bu güne kadar çok sayıda çalışma ve faaliyet yürüten üniversitemiz son olarak Nevşehir İl Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde ‘Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği’nin açılmasına öncülük ederek toplumsal anlamda önemli bir boşluğun giderilmesini sağladı. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Filiz Kılıç, Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği’ne ilişkin şunları kaydetti:

Herkes için daha yaşanır bir dünyanın var olması için birey olarak her birimize ayrı ayrı görevler düşmekle birlikte bu görevler toplumun temel dinamikleri olan kurumlarca da desteklenmeli ve yerine getirilmelidir. Bu kurumların başında gelen üniversiteler, toplumun ihtiyacı olan araştırmacı, üretken ve üstün nitelikli bireyler yetiştirme gibi bir misyonu üstlenmiş bulunmaktadır. Bu kurumlardan biri olan Nevşehir

Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, bilimsel bilgi üretimi noktasında topluma ve akademi dünyasına her açıdan katkı sağlamak amacıyla çalışmalarını hız kesmeden sürdürmektedir. Çevresine duyarlı ve üstlendiği görev ve sorumluluklarının bilincinde olan üniversitemiz, bir bilim yuvası olmanın ötesinde şehrine ve bölgesine sağladığı sosyal, kültürel ve ekonomik katkılarla üniversite ve şehir etkileşimini geliştirmektedir. İçinde bulunduğu toplumun lokomotif konumunda olan üniversitemiz topluma öncü olma noktasında üstlendiği sorumlulukları en iyi şekilde yerine getirme çabasıdadır. Şüphesiz üstlendiğimiz sorumlulukların başında gerek ülke gerekse bölge sorunlarına karşı gereken hassasiyeti göstermek ve yaşanan sorunların çözümüne dönük çeşitli çalışmalar gerçekleştirmek gelmektedir. Bilindiği üzere yerel ve ulusal düzeyde bir problem olan kadın sorunlarına duyarlılık bu sorumluluklardandır ve bir sorun olarak günümüzde giderek artmaktadır. Bu nedenle üniversite olarak bu konuya ayrıca önem vermekte ve bu alanda ciddi çalışmalar yapmaktayız. Üniversitemiz, gerek yılın belirli dönemlerinde gerçekleştirdiği toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı

etkinlikler ve çıkardığı yayınlar gerekse bu konuda yürüttüğü araştırmalar ve sosyal sorumluluk kampanyaları ile topluma yol gösterici olmaya çalışmaktadır. Özellikle üniversitemiz bünyesinde kadın çalışmalarına ilişkin bir merkezin yer alıyor olması veya “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” adlı bir dersin Üniversitemizdeki tüm bölümlerin ders programlarına konulması üniversitemizin bu soruna ne denli eğildiğini gösteren somut örneklerdir. Ne yazık ki kadınların karşılaştığı sorunların başında fiziksel, cinsel ya da psikolojik şiddet gelmektedir. Bilinmelidir ki kadınlara uygulanan

her türlü şiddet bir insanlık suçudur. Bu nedenle kadına tesir eden her darbe ile sadece kadınlar değil; aynı zamanda bütün toplum yara almaktadır. Bu itibarla Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi olarak kadınların uğradığı şiddeti engellemek adına önemli bir adım atmış bulunmaktayız. Üniversitemizin ve Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezimizin girişimleriyle İl Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde “Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği” faaliyete geçmiş bulunmaktadır. Üniversitemiz ve Emniyet Genel Müdürlüğü arasındaki iş birliğini kurumsal bir zemine oturtan bu birim sayesinde kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve şiddetle mücadelede daha etkin ve sürdürülebilir sonuçların alınabileceğini düşünmekteyiz. Bu birim aracılığıyla toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin, kadına yönelik şiddetin ve erken evliliklerin önlenmesine yönelik farkındalığın artırılması ve toplumsal cinsiyet eşitliği algısının benimsenmesi adına önemli bir eksiklik de giderilmiş olacaktır. Elbette bu durum bir görev duygusunun dışında bir yaşam biçimi gibi algılanıp içselleştirilmelidir ve gelecek nesillerimiz böyle bir bakış açısı ve kültür ile yetiştirilmelidir.

**KADINA
KARŞI
ŞİDDETE
HAYIR!**

Üniversitemiz sağlık için pedal çevirecek

‘Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı’ kapsamında üniversitemize 30 bisiklet hediye edildi

‘Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı’ kapsamında Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi ile Sağlık Bakanlığı adına Nevşehir Halk Sağlığı Müdürlüğü arasında işbirliği protokolü imzalandı. Sağlık Bakanlığı tarafından Türkiye genelinde başlatılan ‘Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı’ çerçevesinde, Nevşehir Halk Sağlığı Müdür Yardımcısı Dt. Levent Soysaldı Üniversitemiz Rektör Yardımcısı Prof. Dr. İlyas Gökhan’ı makamında ziyaret etti. Dt. Levent Soysaldı ziyaretlerinde ülke genelinde başlatılan ‘Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı’ hakkında Rektör Yardımcımız Prof. Dr. İlyas Gökhan’a bilgi verdi.

Ziyaret sonunda Üniversitemiz adına Rektör Yardımcımız Prof. Dr. İlyas Gökhan ve Sağlık Bakanlığı adına ise Nevşehir Halk Sağlığı İl Müdür Yardımcısı Dt. Levent Soysaldı ‘Fiziksel Aktivite İmkanlarının Geliştirilmesi’ başlıklı işbirliği protokolüne imza attı. İmzalanan protokol ve ‘Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı’ çerçevesinde,

üniversitemiz personel ve öğrencilerinin fiziksel aktivitelere katılımının teşvik edilmesi amacıyla 30 bisikletin teslimi yapıldı. Bisikletler, önümüzdeki günlerde Üniversitemiz Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından üniversitemiz öğrencileri ile personelinin üniversite yerleşke alanı içerisinde kullanımına sunulacak.

“Toplumun olumsuz tutumu ve baskısı nedeniyle engelli bireyler sıkıntı yaşıyorlar”

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Engelsiz Üniversite Birim Koordinatörü Doç. Dr. Zeliha Leblebici ve Tarih Bölümü öğrencilerimizden Abdullah Sümer ‘3 Aralık Dünya Engelliler Günü’nde Kapadokya FM ‘Hepimiz Biraz Farklıyız Görmeyen Gözler’ programının yapım ve sunuculuğunu yapan Ömer Kavak’ın konuğu oldu. Doç. Dr. Leblebici, “Kişinin engeline uygun yolların, binaların, hastanelerin, okulların varlığı, engelli bireyin engelinden bağımsız olarak var olmasını sağlayacaktır. Engellilere acımaktansa, onları bir birey olarak kabul ediyor olmak, topluma düşen esas görevdir. Engellilere yönelik halkın

eğitilmesi, bu konuda programların düzenleniyor olması da topluma düşen görevler arasındadır. Engelli bireyler, bir şekilde kendilerine yetebilecek durumdadırlar. Engelleri aslında onlar için bir eksiklik değildir. Ancak daha önceden de söylediğim gibi, toplumun olumsuz tutumu ve baskısı nedeniyle engelli bireyler yaşam içerisinde sıkıntı yaşamaktadırlar. Bu nedenle, toplum olarak engellilere olan bakış açımızı değiştirmeli, onları da normal bir birey olarak kabul etmeli ve acıma-dışlama duygularından kendimizi arındırmalı, engelli bireylerin varlığına saygı göstermeliyiz” şeklinde konuştu.

Farkındalıkların artırılması konusunda yapılan çalışmalardan örnekler veren Leblebici, Yazar Aliye Yücel’in ENGELOJİ adlı kitabının her birey tarafından okunması gerektiğini söyleyerek bu eserin engelliler konusundaki farkındalığın artmasına yardımcı olacağını vurguladı. Üniversitemiz Tarih Bölümü öğrencilerinden olan ve İstanbul Görme Engelliler Spor Kulübünde oynayan ayrıca futbolda Avrupa birinciliği kazanan Abdullah Sümer ise, kendi yaşam hikâyesinden bahsederek spor hayatına nasıl atıldığını anlattı. Sümer, “Engelliler konusunda farkındalığımızı artırmalıyız çevremize daha duyarlı olmalıyız” diye konuştu.

Rektör Kılıç, “Üniversitemizin 2014 ve 2015’de Birinci Olması gurur verici”

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Filiz Kılıç, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Enformatik Enstitüsü bünyesinde kurulan URAP (University Ranking by Academic Performance) tarafından Türkiye’deki üniversitelerin bilimsel ve akademik performanslarına göre ortaya koyduğu sıralamalarda 2014 ve 2015 yıllarında üst üste Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinin birinci olmasının gurur verici olduğunu söyledi. Rektörümüz Prof. Dr. Filiz Kılıç, 2014 ve 2015 yıllarında üniversitemiz adına en çok yayın yapan öğretim üyelerini tebrik etmek için düzenlenen gecede akademik personel ile bir araya geldi. Gurur gecesinde bir konuşma yapan Rektörümüz, “Elde ettiğimiz bu birincilik, Türkiye’nin sayılı ve dünyada kabul gören bir üniversitemizin yapmış olduğu bir araştırmanın ve sıralamanın sonucu. Bu açıdan çok önem arz ediyor. Bizler asli görevimizi yaparken, çok gayret sarf ederek bilim dünyasına da katkıda bulunmak adına da çalışıyoruz. Siz değerli hocalarımızı elde ettiğiniz bu güzel ve takdire şayan yayın, proje ve çalışmalarınızdan dolayı tekrar, şahsım, üniversitem, yükseköğretim, ülkem ve bilim dünyası adına tebrik ediyor ve en içten dileklerle teşekkürlerimi sunuyorum” diye konuştu. Rektörümüz konuşmalarının ardından 2014 yılında üniversitemiz adına en çok yayın yapan Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bülent Kurt’u, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ersan Kabalcı’yı ve 2015 yılında üniversitemiz adına en çok yayın yapan yine Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Zahide Bayer Öztürk’ü tebrik ederek, kendilerine günün anısına hediye takdiminde bulundu. Ayrıca sahne alan üniversitemiz Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü Müzik Topluluğu, müzik dinletileriyle ile katılımcılara unutulmaz bir gece yaşattı.

HAYATA ANLAM KATAN DEĞERLER

Yrd. Doç. Dr. E. ZEHRA TURAN
İlahiyat Fakültesi

İnsanı değerli kılan, insanı insan yapan, kendi varlığını anlamlandırma çabasıdır. Varoluşunu anlamlandıran insan kendine değer veren ve kendi yerini bilen insandır. Varoluşunu anlamlandıramayan insan bir takım ruhi ve ahlaki sıkıntılar yaşamaktadır. Nitekim intihar eden bir insan hayatını anlamlandıramadığı için, hayatına değer katan insanlar olmadığının belki de bu “kolay” yolu seçmektedir. Aslında değer, insanı insan yapan, sahip olduğu üstün nitelikleri ve donanımların açığa çıkmasına sağlayan çok önemli bir özelliktir. Bir insanın olmazsa olmazları vardır; değerleri gibi, inançları gibi. Bu değerler ve inançlar sahip olduklarından daha kıymetlidir, kişinin benliğini ben yapan duygulardır. Herhangi bir karar alırken o kararı almaya neden olan başlıca etkenlerdir. Doğuştan itibaren ailemizden, çevremizden, aldığımız eğitimlerden edindiğimiz bir çok değer vardır. Değerler kişiden kişiye, toplumdan topluma değişkenlik göstermektedir. Mesela el işareti yapmak bazı uzak doğu ülkelerinde çok ayıp sayılırken, bizim ülkemizde bu işaret kendimizin iyi olduğunu ifade etme yöntemimizdir. Değerlerin kazandırılması noktasında ilk iş ailede başlıyor. Aile çocuğa kendi yapısı içinde var olan değerleri vererek, aslında sadece kendi neslinin devamını sağlamıyor, aynı zamanda da değerlerin aktarımını gerçekleştiren bir kurum haline dönüşüyor. Ailede başlayan, okulda

ve çevrede devam bu süreç çok kapsamlı ve hayat boyu devam eden bir süreçtir. Bu eğitim sürecine değer ve değerler eğitimi denmektedir. Değer eğitiminde başarılı olmak için öncelikle toplumda kabul görmüş evrensel değerleri oluşturmak, bunlar üzerinde düşünmek ve bu değerleri davranış haline getirmenin yollarını araştırmak gerekir. Ailede, toplumda, okulda ve çevrede yerleşmiş olan bu değerlerin çocuklara aktarımını yaparken bazı noktaları gözden kaçırmamak oldukça önemlidir. Dürüstlük, sevgi, saygı, hoşgörü, sorumluluk, adalet, diğergamlık gibi.. çok sayıda değerın yapılacak faaliyetlerle hayata geçirilmesi ve istendik davranışa dönüştürülmesi önem arz etmektedir. Evren, birçok canlı varlığı bünyesinde barındıran mükemmel bir mekandır. Evrende yaşayan insanların da kendilerine özgü bir iletişim tarzları bulunmaktadır. İnsanların insanlarla iletişimi olduğu gibi, aslında diğer canlılarla da iletişim halindedirler. Bu nedenle çiçekle konuşan Yunus der ki: “sordum sarı çiçeğe niçin benzin sarıdır” ? İnsan diğer insanlarla iletişim kurarken değer yargıları ön plana çıkmaktadır. Kimilerine göre en önemli değer, dürüstlüktür. Kimilerine göre ise saygıdır. Herkesin önem verdiği değer aile terbiyesine ve yetiştiği çevreye göre değişmektedir. Değer yargılarını konuşma kabiliyeti sayesinde aktaran insanoğluna, konuşma müthiş bir üstünlük sağlarken diğer

bir taraftan da çok ağır bir sorumluluk yüklemiştir. Bugün toplumumuzda gıybet hastalığı, insanlığın neredeyse sonunu hazırlayacak kadar yaygınlaşmış bir felakettir. “ Dilin kemiği yoktur” diyen eskiler buna yıllar önce dikkat çekmişlerdir. Yine Lehman'ın dediği gibi, “konuşmak yaratılıştan, susmak akıldan gelir”. İnsanlık için, bilim ve teknoloji ne kadar da hızlı ilerlerse ilerlesin, aslında insanın en önemli ihtiyacı huzur ve sükûnettir. Bütün buluşlar ve keşifler insanlık için olduğuna göre, bu dönemde niçin insanoğlu çağın stres, kanser ve depresyon hastalıklarından bir türlü kurtulamıyor? İnsanlık kendi elleriyle ördüğü bunalım ağlarının içinden kurtulmak istiyorsa öncelikle kendi iç sesine kulak verip, hayatında olması gereken değerleri yeniden keşfetmek zorundadır. Çünkü kişi, öncelikle hayatta nelerden zevk aldığına, nelerden zevk almadığına kendisi karar vermelidir. Kendi kendine kalmamış bir insanın topluma fayda sağlaması imkansızdır. Kendi iç mutluluğunu sağlayamayan bir bireyin, etrafındakilere mutluluk vermesi söz konusu olamaz. Modern çağda insanın ruhsal ihtiyaçlarını dikkate almadan, insanı sadece “tüketici” yerine koyan bir zihniyet onu daha da mutsuz hale getirmektedir. Halbuki insanın parayla satın alamayacağı en önemli şey, kendi mutluluğu ve huzurudur. Bireyselleşmenin ve bencilleşmenin sürekli pompalandığı günümüzde, toplumun huzuru ve mutluluğu için “iyilik kültürünü” yeniden

oluşturup, herkes için gerekli olan değerleri yeniden inşaa etmek gerekebilir. Gerçekçi olmak gerekirse, insan olarak hepimizin bu değerlere ihtiyacı vardır, ya bugün ya da yarın. İnsanlar arası iletişim sağlanırken kalbimizin güzel duygularla ve değerlerle beslenmesi gerekmektedir. Yüreğimizi sevgi, saygı, güven, hoşgörü, kanaat, yardımseverlik gibi duygularla doldurmak ve hayata daha olumlu ve güzel bakmak çok faydalı olacaktır. Bu değerlerin bir sonraki nesillere sağlıklı bir şekilde aktarımından da sorumluyuz. Bu aktarımı gerçekleştirmenin en güzel ve akılcıca yolu iletişimi güçlendirmektir. İletişimi güçlendirmenin ilk ön şartı, önyargısız olmaktır. Ardından saygı, nezaket, anlayışlı olmak gelmektedir. Toplumumuzda genel kabul gören temel değerlerin başında sevgi gelmektedir. Çünkü sevgi; herkesin ihtiyaç duyduğu, her derdin ilacı, insanlığın olmazsa olmazıdır. Aslında sevgi, insan olabilmenin ön koşuludur. Günümüzde sevgi insan olmanın en önemli değeri sayılabilir. Eğer bir kişi ile aranızda bir sevgi bağı varsa, kişilikleriniz istediği kadar farklı olsun, bir arada durabilir ve karşılıklı saygı ile yaşamaya devam edersiniz. Sevgi dışındaki tüm bağlar eninde sonunda kopmaya mahkumdur. Çünkü hiçbir bağ sevgi kadar güçlü değildir ve evrene ilahi sevgi hükmeder.

Milleti YAŞATAN HAYATI KUVVETLER ONUN MAZİSİNDE GİZLİDİR

HASAN KAYHAN

Nevşehir Vali Yardımcısı

Kapitalizmin geldiği son aşama olan küreselleşme ve bilgi teknolojilerinin gelişmesi ile birlikte kurumlar arasında yoğun bir rekabet yaşanmaktadır. Kurumlar, farklılaşmak ve her alanda yaşanan gelişmeleri takip ederek kurum stratejilerini güncel gelişmeler ışığında yapılandırmak durumundadırlar. Kurumsal başarıyı yakalamak ancak bu şekilde mümkün olabilecektir.

Farklılaşma çağında, kurumsal başarıyı gerçekleştirecek uygulamaların ve bunu taşıyacak iletişim tarzlarının üstünlük sağlayan yönetilebilir bir süreç olduğu fikri kabul görmektedir. Bu bağlamda, kurumsal başarı, farklı olanın gelişebileceği bir ortamın oluşturulmasını gerektiriyor. İlimizin önemli kurumlarından biri olan Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinde de bu ortamın varlığını sayın rektörün çabalarından biliyoruz. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinin çalışan, sorumluluğunu müdrik, çok değerli Rektörü Prof. Dr. Filiz Kılıç'ın bu mukaddes toprakların, coğrafyanın üniversitesi olarak ortaya koyduğu eseri memnuniyetle gözlemliyoruz. Tüm öğretim üyeleri, bu farklılığı oluşturmaya, algılamaya ve sahiplenmeye odaklanmış. Yöneticiler, çalışanlar ve öğrenciler için yol açık. Başarı, bu kolektif çalışmanın ürünü olacaktır kuşkusuz.

Sosyal değerler topluma kimlik kazandırdığından kültür sömürgeciliğine karşı en büyük engeli teşkil eder. Bu nedenle sömürgeci milletler, öncelikle sosyal değerleri hedef alırlar. Sosyal bütünlüğün sağlanması ve millî varlığın devamı ortak değer sisteminin muhafazası ile mümkündür. Sosyal bir kurum olan eğitimin de toplumsal amacı, toplumda yaşayan bir insanı toplumun etkin bir üyesi yapmaktır.

Jeopolitik konumu, beşerî ve fizikî kaynakları ile sömürgeci güçlerin iştahını kabartan ülkemiz, gelişme ve sanayileşme potansiyeli, demokratik yapısı ve güçlü ordusu ile bölgesinde istikrar unsurudur. Gelişmekte olan ülkemizin geleceğini garanti altına almak ve millî birliğimizi devam ettirmek için kültür sömürgeciliğine karşı gereken tedbirleri almak, millî kültür değerlerimizi muhafaza etmek zorundayız. Son yıllarda iç ve dış tesirlerle etnik ve mezhep farklılıkları ön plâna çıkarılarak,

Türk toplumunun devleti ve milleti ile bölünmez bütünlüğü bozulmak istenmiş, bu amaçla uzun yıllar devam eden bir terör faaliyeti yürütülmüştür. Böyle bir durumda millî birlik ve bütünlüğümüzü muhafaza etmek için ortak değerlerimizin ve millî kültürümüzün korunması ve yaygınlaşması daha fazla önem kazanmıştır.

Her toplumun tarihî gelişim süreciyle uyumlu, millî nitelikleri olan, sosyal hayatını düzenleyen, insanî davranışlarına yön veren ve anlam kazandıran değerler sistemi vardır. Bir toplumun değerlerinden uzaklaşması, millî kültürüne yabancılaşması, o toplumun şuursuz kalabalık haline gelmesi demektir. Fertleri ortak hedeflere yönelten ve sosyal kimliğini oluşturan, sahip olduğu kültürel değerlerdir. Gelecekte var olmak isteyen milletler değerlerine, millî kültürüne sahip çıkmakta, çağdaş düşüncenin ve bilimin önderliğinde kültürlerini geliştirmeye, yaygınlaştırmaya ve gelecek nesillere aktarmaya çalışmaktadır.

Toplumu bir arada tutan, birleştiren ve kaynaştıran ortak değer sisteminin yozlaşmasına ve çözülmesine mâni olmak ve bu değerleri korumak demek, bunların olduğu gibi muhafazası demek değildir. Hızla gelişen ve değişen dünyamızda hiçbir toplum gelişmelere kapalı kalarak varlığını

devam ettiremez. Bilimde, teknolojiye, sosyal, siyasî ve ekonomik alanlarda ortaya çıkan yeniliklere paralel olarak işlevini yitiren değerlerin yerine millî bünyeye uygun yeni değerlerin var edilmesi, işlevini devam ettirenlerin ise geliştirilmesi gerekir. Baş döndürücü bir hızla gelişen ulaşım ve iletişim teknolojisi dünyayı insanın zihninde küçültmüş ve toplumları birbirine yaklaştırmış, kültürel etkileşimi hızlandırmıştır. Ancak bu etkileşimde bir denge şarttır. Bu denge sağlanmadığında kültür sömürgeciliğinden söz edilir. Sosyal değerler, toplumda, fertler arasında ortak duygu, düşünce, amaç ve davranış bütünlüğü meydana getiren birleştirici ve kaynaştırıcı faktörlerdir.

Bu değerler, toplum tarafından desteklendiği, yaşatıldığı ve geliştirilerek yeni nesillere aktarıldığı sürece birleştirici özelliğini muhafaza eder ve sosyal ilişkilerde düzenlilik sağlar. Değerler üzerinde toplumun desteği zayıfladığında, değerlerin yozlaşması ve bozulması söz konusu olur. Yozlaşan değerler, toplumu oluşturan bireylerin düşünce ve davranışları üzerindeki belirleyici ve birleştirici niteliğini kaybeder. Bu neticeden toplumsal ve millî bütünlük olumsuz yönde etkilenir.

İnsan değerlerini koruyabildiği

sürece, insanlığını koruyabilir ve yüceltebilir. Din, dil, ahlâk, örf ve âdet, normlar, hukuk, ekonomi ve politika gibi sosyal alanlara; kurumsal yapıya ve yönetim anlayışına; adalet, eşitlik, hoşgörü, insan hakları, demokrasi, milliyetçilik vb. kavramların anlamlarına gereken değeri insan verebilir. İnsan, bunları yücelttiği sürece kendisi de bir değer hâline gelir.

Üniversitemizin yakın bir tarihte düzenlemiş olduğu '2. Uluslararası Hacı Bektaş Veli Hoşgörü ve Barış Sempozyumu' bu anlamda çok değerlidir. Bu bilgi şöleni ile Hacı Bektaş Veli felsefesine dikkat çekildi.

Anadolu insanının İslam'a yaklaşımı, zamanın ruhuna ve gereklerine göre pratik çözümler bulup bunu dini hayatın sekteye uğramadan yaşanmasını sağlayan akıldır. Bu akıldır ki farklı din, mezhep ve etnik grupları ötekileştirmeden bin yıldır bir arada yaşamasını sağlamıştır. Osmanlının üç kıtaya egemen olmasını sağlayan moral değerleri taşıyan akıl da budur. Bu akıl Emevi ve Abbasi sultanlarının merkezden uzaklaştırmak amacıyla İslam coğrafyasının sınır bölgelerine sürdüğü gerçek ulemanın Anadolu'ya taşıdığı akıldır. İlk dönem Hanefi fikhını ve geleneğini taşıyan içtihatla amel eden nesildir.

Yunus Emre Enstitüsü ile Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından ortaklaşa gerçekleştirilen ‘2015 Türkçe Yaz Okulu’ kapsamında; Sırbistan, Filistin, Almanya, Tataristan, Arnavutluk, Bosna Hersek, Macaristan, Lübnan, Kosova, Karadağ, Polonya, Gürcistan, Japonya, Romanya, Makedonya, Ürdün, Kazakistan, Fas, Cezayir ve Rusya gibi çeşitli ülkelerden gelen öğrenciler Üniversitemizde Türkçe öğrenecekler

Bu akıl Emevi ile başlayan ve Abbasilerle devam eden tek Allah'a inanmanın meşruiyetini kullanarak yeni putperestlik üreten akıl değildir. Arap putperestlerinin, “Çıkarlarımıza karışma seni başkan yapalım” vaadine karşı; “Bir elime güneşi bir elime ayı verseniz, umurumda değil.” diyen Peygamberin, siyasi çıkarlarının olmadığı sade ve anlaşılır dindir. Dinin ritüellerini soyut düşüncenin manevi atmosferiyle başka zamanlara ve mekânlara taşıyan akıldır.

Bunların yanı sıra sosyalleşme, insanın içinde yaşadığı topluma intibak etmesi, toplumla bütünleşmesi ya da özdeşleşmesidir. Bu süreçte fert aileden başlayarak toplumun değerlerini, normlarını, beklentilerini, davranış kalıplarını öğrenip, benimseyerek topluma intibak eder. Bireyin sosyalleşmesinden sorumlu öğelerin başında “aile ve okul” gelir. Bunun yanında arkadaş grupları, kitle iletişim araçları, gençlik kuruluşları da önemli bir yere sahiptir. Toplumun değer sisteminin önemli bir kısmını bireye kazandırır. Siyasî, dinî ve ekonomik kurumların da sosyalleşme sürecinde önemli tesirleri vardır. Toplumsal kimliği oluşturan millî kültür, ona dâhil olan her ferde kendi değerlerini ve normlarını öğretmek ferdi sosyalleştirir, toplumun bir üyesi hâline getirir. Sosyal değerler ve normlar toplumsal düzenin devamını, millî birlik ve bütünlüğün korunmasını, fertlerin mutlu ve huzurlu olmasını sağlar.

Sosyal değerlerin bozulmasında denetimsiz yayın yapan kitle iletişim araçları yanında uygulanan siyasî, ekonomik ve kültürel politikalar da etkilidir.

Bireylerin değerlerini öğrenmesi ve yaşaması için bu doğrultuda bir eğitim politikasının oluşturulması ve uygulanması da önemlidir. İ. Hakkı Baltacıoğlu'na göre, kültüründen ve değerlerinden kopan insanlar baş aşağı dikilen ağaçlara benzerler; hiç yeşermezler; oldukları gibi kalırlar! Bu insanlar mutlaka parazit olurlar, mutlaka hülyacı olurlar. Bunları köklendirmek için tek çare; havada kalan köklerini toprağa sokmaktır. Millî kültürüne ve değerlerine yabancılaşan bir ülke, geçmişi ile bağları kopmuş insanlarla dolar. Bu, değer buhranına girmiş bir toplumun; insanının trajik sonudur. Böyle insan kendi tarihinden, dilinden, dininden, geleneklerinden, milletinden uzaklaşır ve toplumuna yabancılaşır.

Ferdin iktisadî ve sosyal yönden, millî menfaatlerle kendi menfaatlerinin paralel olduğunu idrak edebilmesi, iktisadî büyümenin ve sosyal gelişmenin temel şartlarından biridir. Eğitim sadece bilgi veren ruhsuz bir mekanizma olmaktan çıkarılmalıdır. Bilim zihniyeti edinmiş, zihin seviyesi yükselmiş, bilgileri yapacağı işe uygun, şahsiyet ve karakteri gelişmiş, dinî inançları ile ruhu beslenmiş, yüksek bir ahlâkla vicdanı teşekkül etmiş insanları yetiştirecek eğitim sistemini geliştirmemiz gerekiyor. Millet hayatı ancak böyle insanlarla yükselir.

Başarılı eğitim politikaları, fırsat ve imkân eşitliği ilkesine dayalı, millî ve sosyal değerlerle bilim zihniyetinin kesiştiği yerde olmalıdır. Türk milletinin, geçirdiği köklü değişikliklere rağmen millî benliğini ve sosyal değerlerini muhafaza etmesi, onun yüksek

karakteri ile yakından alâkalıdır.

Günümüz savaşları ve sömürgecilik hareketleri çok cephelidir. İktisadî, sosyal, kültürel, askerî ve psikolojik yönleri olan, topyekun bir savaş olarak plânlanmış bilmeyen yoktur. Sömürgeci milletlerin ve devletlerin karşısında vakarla ve şerefle ayakta durmak için, çok güçlü bir ekonomiye, dengeli bir sosyal gelişmeye, millî ve çağdaş ihtiyaçlara cevap veren bir kültür ve medeniyet seviyesine, tarihe, jeopolitiğe ve ülke gerçeklerine aykırı düşmeyen bir iç ve dış politikaya, kendi silahını kendisi yapan modern, disiplinli, millî ve çağdaş ihtiyaçlara göre teşkilâtlanmış bir askeri güce, ülkedeki ve dünyadaki gelişmeleri günü gününe takip eden istihbarata, millî bütünlüğü besleyen, kitleye huzur ve güven veren bir basın ve yayın politikasına ulaşmak zorundayız. Sosyal değerlerimiz üzerine Batılı değerler aşılanmaya çalışılırken, millî ve manevi değerlerine bağlı insanlarımız çağdışı olmakla suçlanmış ve sindirilmiştir. Ülkemizde, özellikle kitle iletişim araçları Batılı değerlere toplumu alıştırmada etkin bir vasıta olarak kullanılmaktadır. Böylece millî değerlerinden sapan, onlardan uzaklaşan ve boşluğa bırakılan bireyler ve toplum sömürüye açık hâle gelmektedir.

Oysaki millet, kökleri mazide, gövdesi hâlde bulunan, dal ve yaprakları ise istikbale uzanan bir ulu çınar gibidir. Yahut maziden gelip, hâlden geçerek, istikbale akan bir nehirdir. Milleti yaşatan hayati kuvvetler onun mazisinde gizlidir. Onun için biz millet olarak her şeyimize sahip çıkmalıyız.

Basın ve halkla ilişkilerin “kısmeti kesik” mi?

Uzman MEHMET AKBAŞ
Basın ve Halkla İlişkiler Birimi

Basın ve Halkla İlişkiler alanı içinde görev yapan uzman kişilerce en çok üzerinde durulan hususlardan biri; kavramsal ve uygulama düzeyinde Basın ve Halkla İlişkilerin sehven veya taammüden yanlış anlamalar ve yaklaşımlarla karşı karşıya bulunduğu, bu nedenle de tabir caizse; en “kısmeti kesik” alanlardan olduğu yönündedir.

Bizce bu caiz sayılabilecek “tabir”in birçok “derin” sebepleri bulunmakla beraber, en fazla öne çıkanlar burada bahse konu edilmektedir. Bu tür sorunların; Basın ve Halkla İlişkiler uygulama alanları içinde görev yapan personelin kendi mesleki koşullarından ziyade; kendi dışında oluşan bir takım karar mekanizmalarından kaynaklanması en dikkat çeken sebeplerden biri gibi görünüyor.

Öne çıkan diğer en “popüler” sebeplerden biri ise özel ve kamu alanında; “her şeyi bilen” bir kısım yurttaşların adeta; “Basın ve Halkla İlişkilerde ne var ki? Ben de yaparım...” tarzında hareket ederek ortalıklarda dolaşması olsa gerekir.

Bir yandan; özel ve kamu alanlarında kurumsal uygulama düzeyinde Basın ve Halkla İlişkilerin işlevi ve nereye konumlandırılacağı hususundaki yanlış anlamalar devam ede dursun, öte yandan “her şeyi bilen” yurttaşların; Basın ve Halkla İlişkilerin kurumsal yapı içinde nasıl “değerlendirileceği” hususunda oldukça “maharetli” tespitler ortaya koyabildikleri görülmektedir.

Oysa Basın ve Halkla İlişkiler uygulama birimlerinin kurumsal yapı içindeki işlevi ve konumlanması hakkında Gökyay ve Acar'ın ortaya koydukları tespitler; günümüzde geçerli ve en zihin açıcı yaklaşımlardandır. Gökyay'a göre, bu birimlerin işlevlerini etkin ve başarılı şekilde yerine getirebilmeleri, kurumlarda üst yönetime yakın konumlanmalarıyla mümkündür (Gökyay, 1970: 20). Muhittin Acar'ın 1990'lı yıllarda yaptığı Türk Kamu Yönetimi'nde Halkla İlişkiler Araştırması da kamu yönetiminde Halkla İlişkiler birimlerinin kurum yapısı içerisindeki işlev ve konumlanmasını göstermesi bakımından anlamlıdır. Bu araştırmadan çıkan sonuç halkla ilişkiler birimlerinin üst yönetime son yıllarda daha çok yaklaştığı şeklindedir (Acar, 1994: 13).

Tarihsel süreçte 2016 yılına geldiğimizde; hem Basın ve Halkla İlişkiler hem de diğer uzmanlık alanlarında yaşanan; özellikle “taammüden” olan yanlış anlaşılma sorunlarının gerek özel, gerek kamu ve gerekse de varlık nedeni “uzmanlık alanı”na dayanan üniversiter alanlarda hiç “vuku” bulmaması dileğiyle.

Yararlanılan Kaynaklar
Acar, Muhittin (1994). Türk Kamu Yönetiminde Halkla İlişkiler Araştırması, Ankara: DPT.
Gökyay, Birtin (1970). “Endüstrilerde Halkla İlişkiler”, Panel- Tartışma, Ankara: MPM.

uzman mustafa işleyen

Büyük verinin küçük bir kısmı

Tarih boyunca insanlar birbirlerinden haberdar olmak adına çeşitli araçlar geliştirdi. Genel manada iletişim kurmak adına geliştirilen bu araçlar, davranış biçimleri üzerinde çeşitli dönüşümlerin yaşanmasını beraberinde getirdi. Örneğin uzak diyarlara gönderilen bir ulak, iyi bir binici ve usta bir silahşor olmak zorundaydı. Nitekim taşıdığı mesajı yerine ulaştırma sürecinde düşmanla ya da vahşi hayvanlarla karşılaşma ihtimalinde kendini ve mesajı kurtarabilmek adına savaşmalı ya da kaçabilmeliydi. Bu da ulak için ciddi bir eğitim sürecinden geçmiş olmayı gerekli kılıyordu. Buna mukabil gelişen teknoloji ile birlikte telgraf, telefon, radyo ve televizyon gibi iletişim araçlarının insan hayatına girmesi, uzak mesafelere mesaj yollama noktasında büyük bir külfeti ortadan kaldırmış oldu. Artık mesajları yollamak için deneyimli ulaklara ve günlerce at sürmeye gerek kalmadı. Hele hele internet teknolojileriyle her kullanıcı haber alıp verme, görüntülü görüşme ya da online olarak alışveriş yapma gibi imkânlarla kolaylıkla kavuşmuş oldu. Bu ve benzer örnekler, kitle iletişim araçlarının insan hayatına getirdiği kolaylıklara ve faydaya işaret etmektedir. Mc Luhancı bakış açısıyla iletişim araçları insan vücudunun uzantılarıdır. Uzaktakilerle iletişim kulağımızın, gözümüzün hatta alışveriş yapabilme imkânı elimizin erişme kapasitesini arttırmıştır. Bu yönüyle kişiler arası iletişim ve etkileşim uzağı yakın etmesiyle son derece önemli ve büyük bir gelişmedir. Ancak kitle iletişim araçları her problemi kökünden çözen, sadece halkın yararına işler beceren sihirli bir değnek değildir. Bu anlamda kitle iletişim araçlarının özellikle de internetin beraberinde getirdiği bazı olumsuzluklara değinmek yerinde olur. İnternet teknolojilerinde yaşanan gelişmelerle birlikte medya ve kullanıcı arasındaki ilişkinin biçimi

değişime uğradı. Gazete, radyo ve televizyon gibi geleneksel kitle iletişim araçlarının sağladıkları içeriklerin sadece tüketicisi olan birey, önceden mesajlara müdahalede bulunma gibi bir konumda bulunmuyordu. Olsa olsa başından geçen bir olaydan ötürü ancak haber malzemesi olabiliyordu. “Falanca kişi bilmem hangi başarıya imza attı; o adam şöyle şöyle konuştu” ya da isminin yanında parantez içinde yaşı verilen kazaya karışmış bir kişi şeklinde habere dolaylı da olsa müdahale ediyordu. Ama internet öyle mi? Herkesin kendine has bir televizyonu, radyosu ve gazetesi sayılabilecek bir medyası var artık. Kişi, içeriği kendisi hazırlıyor; istediğini silip istediğini yayınlıyor. Üstelik bilgisayarının başında ev rahatlığında ya da yolda yürürken cebinde taşıdığı “medya istasyonu” tüm bunları yapıyor. Ancak bunları yapabilmenin de belli bir karşılığı olacaktır kuşkusuz. “Neyin karşılığında bu kadar kolay kullanılan ve işlevsel olan bir teknoloji herkesin kullanımına sunulmuştur?” Elbette bu sorunun cevabı son yıllarda adından çokça söz ettiren “BÜYÜK VERİ”de gizli... European Digital Rights'ın tanımına göre “Büyük Veri”, çok büyük ve karmaşık veri tabanlarını tanımlamak için kullanılan yaygın bir terimdir. Büyük Veri, tek bir sunucu veya masaüstü bilgisayarda yürütülen geleneksel “yerel” tekniklerle yönetilemeyen veya analiz edilemeyen ve milyonlarca kaynaktan gelen veri kitlelerini ifade etmek için kullanılır. Bu veriler bir arama motorunun deposundan, internet araştırmalarından, Wikipedia gibi sitelerin veri tabanından, barkod okuyucu veya x-ray gibi cihazların hafızasından, marketlerin üye kartlarından, bankaların hesap kartlarından ve daha birçok dijital teknoloji ürünlerinden elde edilebilir. Konumuz çok geniş bir alanı kapladığı için internete hatta

internetin de belli bir yönüne ancak değinebileceğiz. Belki ilerleyen sayılarda “Büyük Veri”nin farklı yönlerine de değinme fırsatımız olur. Hepimiz cep telefonumuzla, bilgisayar ya da tabletimizle e-postaya bakmak, çeşitli internet sitelerinde dolaşmak, online alışveriş yapmak, oyun oynamak, WhatsApp'tan mesaj atmak, Facebook'tan bir şeyleri “like”lamak, Twitter'da açılan hashtaglara yorumlarımızla katılmak vs. gibi işlemleri hemen her gün rutin olarak yapıyoruz. Bunları yaparken kullandığımız cihaza ait bütün bilgiler, girmeye çalıştığımız sitelerin bilgileri ve yaptığımız işlemlerin mahiyeti belli yerlere kaydedilmektedir. Milyarlarca insanın internet üzerinde yaptığı işlemlere ait veriler, geliştirilen sistemler aracılığıyla veri madenciliği yöntemi ile işlenmekte ve kullanıcılar tek tek, grup grup, bölge bölge vs. ayırt edilerek onlara ait veriler çeşitli amaçlar doğrultusunda kullanılmaktadır. Peki bu veri işleme yöntemi nasıl gerçekleştirilmektedir? İnternet üzerinden gezinti yapan herhangi bir kullanıcı, ziyaret ettiği siteler üzerinde yaptığı işlemlerle bir “footprint/ayak izi” bırakmaktadır. Çünkü kullanıcıya ait IP adresi, girilen site ya da bu sitelerle veri alışverişi yapan arama motorları tarafından kayıt altına alınmaktadır. Bundan sonra IP adresini kullanan kişiyle ilgili veriler kaydedilerek söz konusu IP, takip listesine kaydedilir. Bu durum kullanıcılar, kurumlar hatta ülkeler açısından siyasi, askeri ve ekonomi gibi alanlarda belli bir mahremiyet sorununu ortaya çıkarmaktadır. Ancak ticari ahlakın söz konusu olmadığı kapitalist yapıda sömürgeleştirmek başlıca gaye olunca mahremiyet pek de ciddiye alınmaz. Akıllı telefonuyla ya da bilgisayarıyla internete giren bir kullanıcının bulunduğu konum, cinsiyet, yaş, dini kimlik, aylık

gelir, ideolojik görüş gibi birçok sosyo-demografik özellikleri, istese de istemese de paylaşılmaktadır. Çünkü bu sisteme dahil olan her birey potansiyel bir veri üreticisi konumundadır. Konuyu bir örnekle açıklamaya çalışalım. Yeni alınan bir akıllı telefonu kullanabilmek için öncelikle bir e-posta hesabının bulunması gerekiyor. Bu hesaba kişisel bazı bilgiler yüklenmek durumundadır. Aksi halde telefonu tam kapasite kullanmak mümkün değil. Kullanıcı, bu işlemleri yaptıktan sonra fotoğrafları, konuştuğu kişileri, videoları, mesajları, kontör harcama bilgisi gibi birçok şeyle artık bir “veri bankası”na dönüşmüş demektir. Cihazın kullanım istatistiklerini değerlendiren veri madencileri ise bu aşamadan sonra “kişiye özel” önerilerle kullanıcıyı tacize başlamakta. Girilen bir internet sitesinin sağına soluna geliş güzel serpiştirilmiş reklamlardan tutun adını dahi duymadığımız bir işletmeden çeşitli ürünlerle ilgili gönderilen mesajlara kadar, bombardıman başlar. Elbette bu bombardıman kişiye özeldir çünkü daha önceden internette gezinirken bazı şeyler beğenildi, tıklandı, bir göz atıldı vesselam. Tabi bu örnek cep telefonu ya da bilgisayar üzerinden kişiye özel bir bakış elde edilmesini sağlıyor. Ancak söz konusu örnek, ulusal ve uluslararası boyutta nasıl büyük bir verinin ve veri madenciliğinin boyutlarını da gözler önüne seriyor. Toplulukların ya da ulusların eğilimleri, yönelimleri, bakış açıları, inanç yapıları vs. gidilip görülmeden bilgisayar ağları aracılığıyla kolayca elde edilip, işlenip ayırt edilebiliyor. Bu da gözetleyenler açısından birkaç adım önde olmayı sağlıyor. Hülasa, sermaye gücü birçok ülkeninkinden fazla olan Google gibi şirketler, kullanıcıları için hayatı kolaylaştırmaktan çok daha fazlasını yapıyor.

